HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 10. september 2014

om overvågning af forekomsten af 2- og 3-monochlorpropan-1,2-diol (2- og 3-MCPD), 2- og 3-MCPD-fedtsyreestere og glycidylfedtsyreestere i fødevarer

(EØS-relevant tekst)

(2014/661/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) 3-monochlorpropan-1,2-diol (3-MCPD) er et forurenende stof dannet ved fødevareforarbejdning og klassificeret som muligvis kræftfremkaldende hos mennesker, for hvilket der er fastsat et tolerabelt dagligt indtag (TDI) på 2 μg/kg legemsvægt ([1]). Der blev ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 ([2]) fastsat en grænseværdi på 20 μg/kg for hydrolyseret vegetabilsk protein (HVP) og sojasauce for produkter i flydende form med 40 % tørstof svarende til en grænseværdi på 50 μg/kg tørstof.

(2) Estere af 2- og 3-monochlorpropan-1,2-diol (MCPD) og glycidylestere er vigtige forurenende stoffer i forarbejdede spiseolier, der anvendes som fødevarer eller fødevareingredienser. Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritets (EFSA) Ekspertpanel for Forurenende Stoffer i Fødevarekæden (CONTAM) var enigt i skønnet på 100 % frigørelse af 3-MCPD fra dets estere hos mennesker ([3]).

(3) Glycidylfedtsyreestere (GE) er forurenende stoffer, der dannes i desodoriseringsprocessen ved raffinering af spiseolie. Den toksikologiske relevans af glycidylfedtsyreestere er endnu ikke belyst fuldt ud. Glycidol alene er kategoriseret som sandsynligvis kræftfremkaldende hos mennesker. De nyeste videnskabelige undersøgelser viser en (næsten) fuldstændig frigørelse af glycidol fra fedtsyreestere i menneskets fordøjelseskanal.

(4) Den 20. september 2013 offentliggjorde EFSA en videnskabelig rapport om analysen af forekomsten af 3-monochlorpropan-1,2-diol (3-MCPD) i fødevarer i Europa i perioden 2009-2011 og en foreløbig vurdering af eksponeringen ([4]).

(5) En mere nøjagtig vurdering af eksponeringen kræver flere data om forekomsten af MCPD-fedtsyreestere og glycidylfedtsyreestere.

(6) Det er derfor hensigtsmæssigt at henstille til overvågning af forekomsten af MCPD, MCPD-estere og glycidylestere i vegetabilske olier og fedtstoffer, fødevarer afledt heraf og fødevarer, der indeholder vegetabilske olier og fedtstoffer —

([1]) Opinion of the Scientific Committee on Food on 3-monochloropropane-1,2-diol (3-MCPD) updating the SCF opinion of 1994 (vedtaget den 30. maj 2001), http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out91_en.pdf.

([2]) Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer (EUT L 364 af 20.12.2006, s. 5).

([3]) Statement of the Scientific Panel on Contaminants in the Food chain (CONTAM) on a request from the European Commission related to 3-MCPD esters, http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1048.pdf.

([4]) Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet, 2013, Analysis of occurrence of 3-monochloropropane-1,2-diol (3-MCPD) in food in Europe in the years 2009-2011 and preliminary exposure assessment. EFSA Journal 2013;11(9):3381, 45 pp. doi:10.2903/j.efsa.2013.3381. Tilgængelig online: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

1. Medlemsstaterne bør med aktiv inddragelse af foder- og fødevarevirksomhedslederne overvåge forekomsten af 2- og 3-MCPD, 2- og 3-MCPD-fedtsyreestere og glycidylfedtsyreestere i fødevarer, navnlig i:

   a) vegetabilske olier og fedtstoffer og produkter afledt heraf såsom margarine og lignende

   b) fødevarer til særlig ernæring, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/39/EF ([1]), og bestemt til spædbørn og småbørn, herunder modermælkserstatninger og tilskudsblandinger til spædbørn og småbørn, jf. Kommissionens direktiv 2006/141/EF ([2]), og diætpræparater til særlige medicinske formål, jf. Kommissionens direktiv 1999/21/EF ([3]), der er beregnet til spædbørn

   c) finere bagværk, brød, boller og rundstykker

   d) kødkonserves (røget) og fiskekonserves (røget)

   e) kartoffel- eller cerealiebaserede snacks, andre produkter baserede på stegte kartofler

   f) fødevarer, der indeholder vegetabilsk olie, og fødevarer, der er tilberedt/fremstillet med vegetabilske olier.

   Det erkendes, at analysen af 2- og 3-MCPD, 2- og 3-MCPD-fedtsyreestere og glycidylfedtsyreestere i de fødevarer, der er nævnt i litra b)-f), er meget krævende, og at der endnu ikke findes analysemetoder, som er blevet valideret ved en ringtest. Derfor skal analyser af de fødevarer, der er nævnt i litra b)-f), foretages med særligt fokus på at sikre, at de genererede data er pålidelige.

   Medlemsstater, der har til hensigt at analysere forekomsten af 2- og 3-MCPD, 2- og 3-MCPD-fedtsyreestere og glycidylfedtsyreestere i de fødevarer, der er nævnt i litra b)-f), kan derfor, hvis det er relevant og nødvendigt, anmode om teknisk bistand fra Kommissionens Fælles Forskningscenter, Institut for Referencematerialer og -målinger (IRMM), Kontoret for Standarder for Biovidenskab inden for Fødevarer.

2. For at sikre, at prøverne er repræsentative for det parti, hvoraf de er udtaget, bør medlemsstaterne følge prøveudtagningsprocedurerne i del B i bilaget til Kommissionens forordning (EF) nr. 333/2007 ([4]).

3. Ved bestemmelse af esterbundet MCPD og glycidol anbefales det at benytte American Oil Chemists' Societys standardmetoder. Disse metoder består i gaskromatografi/massespektroskopi (GC-MS), som er blevet valideret ved en ringtest for vegetabilske olier og fedtstoffer og er tilgængelige på www.aocs.org.

   Bestemmelsesgrænsen (LOQ) bør ikke være højere end 100 µg/kg for analysen af MCPD og glycidol bundet til fedtsyreestere i spiselige olier og fedtstoffer. For andre fødevarer, der indeholder over 10 % fedt, må LOQ helst ikke være proportionalt højere end fødevarens fedtindhold, dvs. LOQ bør ved analyse af MCPD's og glycidols fedtsyreestere i fødevarer, der indeholder 20 % fedt, ikke være højere end 20 µg/kg på helvægtsbasis. For fødevarer, der indeholder mindre end 10 % fedt, bør LOQ ikke være højere end 10 µg/kg på helvægtsbasis.

4. Laboratorier bør have kvalitetskontrolprocedurer, der sikrer, at glycidylestere ikke transformeres om til MCPD-estere eller omvendt under analysen. Endvidere kræves der en utvetydig specifikation af målestørrelsen og særskilt indberetning for det frie 2- og 3-MCPD, som forekommer i den analyserede matrix, og 2- og 3-MCPD-fedtsyreestere, da de begge måles som 3-MCPD. Følgende målestørrelser bør indberettes separat:

   — 2-MCPD

   — 3-MCPD

   — 2-MCPD-estere

   — 3-MCPD-estere

   — glycidylestere.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/39/EF af 6. maj 2009 om fødevarer bestemt til særlig ernæring (EUT L 124 af 20.5.2009, s. 21).
([2]) Kommissionens direktiv 2006/141/EF af 22. december 2006 om modermælkserstatninger og tilskudsblandinger til spædbørn og småbørn og om ændring af direktiv 1999/21/EF (EUT L 401 af 30.12.2006, s. 1).
([3]) Kommissionens direktiv 1999/21/EF af 25. marts 1999 om diætpræparater til særlige medicinske formål (EFT L 91 af 7.4.1999, s. 29).
([4]) Kommissionens forordning (EF) nr. 333/2007 af 28. marts 2007 om prøveudtagnings- og analysemetoder til offentlig kontrol af indholdet af bly, cadmium, kviksølv, uorganisk tin, 3-MCPD og polycykliske aromatiske hydrocarboner i fødevarer (EUT L 88 af 29.3.2007, s. 29).

Der er på nuværende tidspunkt intet bevis for forekomst af fri glycidol i fødevarer nævnt i punkt 1. Hvis fri glycidol analyseres, bør dette imidlertid indberettes særskilt.

5. Medlemsstaterne bør sikre, at analyseresultaterne indberettes regelmæssigt (hver sjette måned) til EFSA i EFSA's data-indgivelsesformat i overensstemmelse med kravene i EFSA's vejledning om standardprøvebeskrivelse for fødevarer og foder (Standard Sample Description for Food and Feed) ([1]) og EFSA's supplerende specifikke indberetningskrav.

   Der vil blive stillet et forenklet format med færre obligatoriske felter at udfylde til rådighed for at sikre, at der indsendes flest mulige brugbare foreliggende overvågningsdata.

6. Der vil blive udarbejdet et vejledningsnotat for at sikre en ensartet anvendelse af nærværende henstilling og sammenlignelige indberetninger af resultaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. september 2014.

På Kommissionens vegne
Tonio BORG
Medlem af Kommissionen

([1]) http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm.